

MAGYARI

* 3 lei

Taxa postală plă
aprobării Dir. G.

norm
2/1934.

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1—2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 6 (1448) szám * Szombat, 1937 január 9

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Törökország szíriai államszövetséget akar

Egy régi egyezmény alapján követeli vissza Antiochiát és Alexandrettet. A török hadsereg vezérkara huszon-négyórás tanácskozást tartott

Londonból jelentik: A Reuter istambuli jelentése szerint a török kormány rövidesen újabb lépést tesz Párizsban és követelni fogja, hogy Alexandrette és Antiochia jövődó sorát a szír államszövetség alakjában intézzék el, mint ahogyan azt a török külügyminiszter javasolta Delbosnak.

Az angol sajtó komolyan tartja a helyzetet. Az Evening Standard szerint Párizst komolyan aggasztja az a veszély, hogy Kemal államsínnel intézi el Alexandrette ügyét. A Press Association szerint az angol és francia kormány nem folytatott eszmecsere a Szíria körül francia—török vita ügyében.

A török vezérkar 24 órás tanácskozást folytatott az Alexandrette kérdésében.

A török követelés előzményei a világháború utáni béketárgyalások idején keletkeztek. Akkor bizonyos halk egyezmény volt Törökország és Franciaország között, hogy Franciaország csak ideiglenesen veszi át a

gyarmatügyi megbízatást Szíria fölött, s később visszaengedi Törökországnak a török-lakta Alexandrette és Antiochia vidékét. Törökország most, mikor a Földközi tengeri statusquo rendezését az angol—olasz egyezmény megkezdte, a maga jogai megővésére a régi francia—török egyezményt feltámasztani kívánja.

**CÁPOLJAK, HOGY SZÍRIA HATÁRÁN
TÖRÖK CSAPATÖSSZEVONÁSOKAT
VÉGEZTEK.**

Londonból jelentik: A Reuter ankarai jelentése szerint török felhatalos körökben alaptalannak mondják azt a hírt, hogy a szíriai határon török csapatokat vontak össze.

Istambulból jelentik: Az alexandrettei törököket valóságos lázba hozta az a körülmény, hogy

Kemal Atatürk üdvözlő táviratot intézett az alexandrettei irredenta egyesületek központi bizottságához.

Franciaország áthidaló megegyezést ajánl

Párizsból jelentik: A Petit Parisien szerint Wiennot külügyi államtitkár azt a javaslatot tette a párizsi török követnek, kérje fel a Népszövetség titkárságát, hogy halassza későbbre a Népszövetség tanácsának ülését. Remélik, hogy a török kormány hozzájárul a javaslatához.

Ezzel időt nyernének és lehetővé tennék, hogy a felzúgott kedélyek lecsillapodjanak és áthidaló megegyezést készítsenek elő.

Az Excelsior szerint a nagykövet közölte, hogy Törökországtól távol áll a szándék egyoldalúan felbontani a török—francia szerződést, valamint az is, hogy erőszakkal módosítsa az alexandrettei jelenlegi állapotokat.

**PÁRIZSBAN UGY TUDJÁK,
HOGY TÖRÖKORSZÁG HAJTHATATLAN
MARAD.**

Londonból jelentik: A New Chronicle párizsi jelentése szerint a török nagykövet csütörtökön végső figyelmeztetést intézett Wiennot külügyi államtitkárhoz és abban a következő minimális követeléseket állítja fel:

Alakítsanak szövetséges köztársaságot, amelynek egyenjogú tagjai lennének Szíria és a libanoni államok, valamint a török lakosságú Szandzsák;

Franciaország kössön Törökországgal barátsági szerződést, mely eltiltja, hogy Franciaország erődöket építsen a Szandzsákban.

Franciaország el akar ugyan mindent követelni, hogy kímélje a török érzékenységet, de nem teljesíti Kemal követeléseit és arra hivatkozik, hogy Szíria és Libanon hallani sem akar erről a megoldásról,

amely a Szandzsák révén Törökországot tenné mandatárius hatalommá.

A Daily Telegraph úgy tudja, hogy francia felfogás szerint Törökország a következő okokból hajthatatlan:

**ELÉRKEZETT A PILLANAT
AZ ERŐSZAKOS FELLEPÉSRE?**

Attól tartanak, hogy a francia—olasz megegyezés esetén Franciaország és Anglia belenyugszik abba, hogy Olaszország elfoglalja Alexandrettét. Törökországban azt hiszik, hogy a spanyol ügy annyira lekötötte Párizst és Londont, hogy elérkezett a pillanat az erőszakos fellépésre keleten. Tekintettel a Népszövetség fehetetlenségére. Törökország csak a befejezett tények politikájától vár sikert.

A román, lengyel és az olasz külügyminiszterek külföldi utazásai

Ankarából jelentik: Hivatalos körök úgy tudják, hogy Antonescu, román külügyminiszter február elején érkezik Ankarába. Ott hosszabb megbeszélést szándékozik folytatni a török államférfiakkal, majd Rüssdi Arras török külügyminiszter kíséretében Athénba utazik a Balkán-értekezletre.

Varsóból jelentik: Lengyel politikai körökben híre jár, hogy Beck külügyminiszter januárra tervezett bucuresti utját el kell halasztani, mert a jövő héten Genfben utazik a népszövetségi tanács ülésére.

Rómából jelentik: M. Ciano, olasz külügyminiszter január végén, vagy február elején az Egyesült Államokba utazik.

Ifjak a munkában

A közmunkügyi miniszter a szenátusban előterjesztette az állami kötelező munkaszolgálatról szóló törvényjavaslatot. Ez még a mostani törvényhozási szünet előtti napokban történt, mint ahogy azt már a javaslat előterjesztése idején közöltük. Azóta módunk lehetett, hogy a törvényjavaslat szövegével is közelebbi ismeretségbe jussunk. Jónak látjuk tehát, hogy közönségünket részletesebben is tájékoztassuk az igen jelentősnek ígérkező törvényhozási munkálat terveiről.

Jelentősnek mondjuk ezt a munkálatot, mert az ország ifjuságának testi erőt kívánja együtemű, egyrendszerű foglalkoztatás alá venni. A hadseregben, a fegyverforgatásban való képzésen kívül most már a polgári munkában való nagy együttésre is rá akarja szoktatni az ifjuságot. Kétségteljesen olyan köztevékenység rendszerezése ez, mely a munkát és az ifjuságot állami hatalommal fogja össze szervezeti egységbe. Másrészt ezt a szervezeti egységet az embertársak iránti önzetlenség kifejtésére is akarja felhasználni, ami pedig erkölcsi szempontok gyakorlatba vitelét jelenti. Ezek az erkölcsi szempontok még további terjedést és megvalósulást tudnak elérni, mikor a törvényjavaslat elképzelése szerint mindenféle rendű és rangú ifjuság együtt dolgozik a munkatáborokban. Tehát falusi és városi, gazdag és szegény, könyvből tanuló és életből tanuló ifjuság együvé kerül, hogy közös erőki-fejtéssel közös alkotásokat hozzon létre. Ennek a szép emléke egész életre elkísérheti az ifjút, s így mind több érzelmi tőke gyűlhet föl a jövő nemzedékben, vagyis mind több lelki elem fog arra hatni, hogy a társadalmi ellentétek a jövőben mindjobban föloldódnak.

A kötelező munkaszolgálatról szóló törvényjavaslat tehát kétségtelenül igen szép alapeszmét akar az ország jövődó közéletében megvalósítani. Éppen azért kívánatos is volna, hogy ne hatalmi mesterkéltség, hanem tisztán ez alapeszme szolgálata alakuljon ki és lendüljön föl a törvény életbeléptetése nyomán. A törvényjavaslatot tehát különösen ebből a szempontból nézve kell vizsgálat és bírálat alá venni, s kiemelni belőle azt, ami a jó fejlődéseknek megadja a lehetőséget. Természetesen éppen úgy el kell háritanunk azt is, ami a törvényjavaslat szép alapeszméjének teljes kibontakozását gátolja.

Rátérünk a törvényjavaslat némely fontosabb szakaszainak ismertetésére.

Az I. szakasz mondja: „Hogy az együvé-tartozás érzése az egyes társadalmi rétegek között növekedjék, a testi munka becsülete nőjön, az ifjuság nevelése alapos, szabályozott és az államra nézve hasznos munkatudással kiegészítődjék: azért az előkatonai képzésre behívott ifjuság köteles, hogy a közönség hasznára szolgáló munkálatokban részt vegyen.”

A harmadik szakasz mondja, hogy az ilyen kötelező munkaszolgálat időtartama 30 napot túl nem haladhat. Az ötödik szakasz szerint a 20—25 éves kor közötti ifjak önkéntesek lehetnek ebben a munkaszolgálatban. A hetedik szakasz szerint a közmunkügyi minisztériumban e munkaszolgálatnak külön hivatala lesz, melyet egy főfelügyelő vezet. Magának a munkaszolgálatnak egy tábornok lesz a vezetője. A nyolcadik szakasz aztán betetőzi ceket a szervezési intézkedéseket. Ez a sza-

kass azt az alapelvet mondja ki, hogy „a munkaszolgálat megszervezését egyedül és kizárólag csak az állam veheti igénybe.“

Ezzel az alapelvvel áll szoros összefüggésben a törvényterv 27. szakaszának a következő rendelkezése: „Bármely korban lévő személyeknek munkatáborokba való összegyűjtése, vagy ilyen összegyűjtésnek a megkísérlése tilos, ha magánszemélyek, politikai egyesülések és csoportosulások, vagy más szervezetek által kitűzött célok szerinti munkát akarnak végeztetni. Kivétel e tilalom alól az az ingyenes közös munka, amit az egyhelyben lakók maguk között végeznek, továbbá bizonyos különleges törvények által megengedett munkálatok.“ Aki e tilalmat megsérti, azt ugyane szakasz szerint 1—3 év közötti szabadságvesztéssel kell büntetni. Ha pedig valamely ifju vesz részt ilyen tilos munkatáborozásban, azt 5—30 napi fogságbüntetéssel kívül még azzal is sújtanak, hogy a középiskolai, vagy főiskolai tanulásától kizárják.

A kötelező munkaszolgálatot különben a 10-ik szakasz szerint a következő célokra lehet igénybe venni: utak, gátak építésére, javítására és fenntartására; folyamszabályozásokra, mocsarak kiszáritására, egészségügyi célú munkálatokra, járványok elleni védekezésre, az ivóvízről való gondoskodásra, csatornázásokra; aztán mezőgazdasági területeken gyomirtásra, legelőtisztításra, növénybetegségek elleni védekezésre, faültetésre, ültetvények berendezésére; továbbá parkok, erdők, nemzeti parkok, sportpályák létesítésére, s hadirokkantak, hadiözvegyek és elemi kárral sújtottak kiegészítésére. Végül még a kötelező munkaszolgálatot igénybe lehet venni fürdőhelyek szepítésére, a honvédelemmel összefüggő munkák teljesítésére, régészeti ásásokra, hősi temetők berendezésére és ápolására.

A 11-ik szakasz szerint a munkaszolgálatra behívottak szükség szerint vagy az otthonközségben, vagy a közfelfokvó más községekben tartoznak feladatukat teljesíteni. A 12. szakasz szerint a községek és megyék minden özsör tervet készítenek az ottan végzendő közhasznú munkáról, azt a központi munkaszolgálati hivatalhoz terjesztik jóváhagyás végett. E központból való irányításra indul meg aztán helyenkint a munkaszolgálat. A 15. szakasz még arról intézkedik, hogy az ifjak az ő otthonközségüktől távolosabb helyeken, állami birtokokon, vagy hadiérdekű magánüzemekben is kitölthetik a köteles munkaszolgálati időt. Még a 16. szakasz mond ki lényegeset, mikor a munkaszolgálat megszervezése végett az államot, a megyéket és községeket

megfelelő költségek előirányzására kötelezi.

Ez volna nagyban és egészben a fontos és lényeges a törvénytervezetben. Amint látjuk, minden legkisebb falut is mélyen érdekel. Ugy hisszük azonban, hogy éppen e messzi kihatásai miatt nemcsak politikai szempontból fogják a törvényhozási tárgyalások során megfontolni. A törvénytervben például így, ahogy eddig jelentkeztek, van valami aggodás is a közös munka iránt, ha azt magánszemélyek rendezik. Az ezek elleni tilalom miatt könnyen megeshetik, hogy a szántás-vetés-

aratás érdekében való csoportos, fizetett munka is akadályokba ütközik. Aztán a segítő közös munkákat se lehet előre eltervezni, mert annak esetleg előre nem látott okokból és körülmények miatt kell azonnal mozgásba lépnie.

A munka minden romboló szándéknak ellentéte. Eppen azért az állami munkaszolgálatnak egyáltalán nem kellene attól félnie, ha utánozzák. Sőt éppen arra kell törekednie, hogy az állami munkaszolgálat mindennél jó példát nyújtson a társadalmi munkaszolgálat részére.

Kinevezték az új légügyi és tengerészeti minisztert

A parlamentben interpellálni fognak Caranil lemondása ügyében. — Összeül a „százak tanácsa“. — Tisztázza a nemzeti parasztpárt a Maniu ügyet

Bucuresti. Saját tud. Többnapig huzavona után mégis kinevezték az új légügyi és tengerészeti minisztert, Radu Irimescu személyében, akinek elejétől kezdve a legtöbb esélye volt e méltóság elnyerésére. Radu Irimescu tengerész mérnök-tiszt, aki Kieiben, Németországban végezte tanulmányait, amellett repülőtiszt, aki a háboruban teljesített légi szolgálatot és több kitüntetést szerzett. A légügyi alminisztérium első megszervezője és vezetője is ő volt a nagy érdemei vannak a román repülésügy fellendítése körül.

A politikai köröket még mindig élénken foglalkoztatja Caranil légügyiminiszter lemondása.

Allítólag az nem személyi, hanem sokkal komolyabb okokra vezethető vissza, azért a parlamentben, mingyárt a megnyitás után több interpelláció fog e tárgyban elhangzani.

Előreláthatólag Bratianu György lesz a legélesebbhangú az interpellációk között.

Bucuresti. Saját tud. A képviselőházban a megnyitás utáni első napokban a mezőgazdasági és ipari hitel megszervezéséről szóló törvényjavaslat, a szenátusban pedig a mezőgazdasági törvényjavaslat és a képviselőházban már megszavazott rendeltetvény ratifikálási javaslatok kerültek megvitatásra.

FEBRUÁRBAN DÖNT A NEMZETI PARASZTPÁRT A MANIU-KERDESBEN — ORSZÁGOS PROPAGANDÁT INDIT A LIBERALIS PÁRT

Bucurestiből jelentik: A Dimineata nagy szenzációt keltő belpolitikai eseményről ad hírt. A lap értesülése szerint a Nemzeti Parasztpártban döntő események készülnek.

Február első napjaira összehívták a „Százak“ tanácsát, amelynek tagjai volt miniszterek és képviselők és amely volta-

képpen minden pártgyűben a döntő szót kimondja.

A meghívón a párt közli a százak tanácstagjaival, hogy fontos belpolitikai megbeszélésekről van szó, de beavatottak úgy tudják, hogy a „Százak“ tanácsa a Maniu-ügyet akarja dűlőre vinni és ezuttal végérvényesen elhatározó lépésre szánják magukat ebben az ügyben.

Ezzel a döntéssel akarják kormányképesé tenni a pártot. A Nemzeti Parasztpárt életében a februári értekezlet nagy és jelentős változások fog előidézni.

Bucuresti. Saját tud. A Liberális párt a jövő héten nagy erővel szándékozik hozzájárítani a párt országos propagandájának megindításához. Tatarescu a hét végén összehívja a propagandát szervező bizottságot.

Siangfu körüli ismét kitört a katonai lázadás

Hlába adta meg magát Csang-Szü-Liang táborának. Egykori seregéből 200 ezer ember támasdásba kezdett.

Nankingből jelentik: Csang-Szü-Liang 200 ezer embere fellázadt és megkezdte az ellenségeskedést. A nankingi kormánycsapatok azt a parancsot kapták, hogy haladéktalanul induljanak vissza Siangfuba, ahonnan Csang-Kai-Sek kiszabadulása után visszavonták őket. A kormánycsapatok már visszafordóban voltak Nanking felé és a parancsra most visszafordultak és gyors menetelésben közelednek Siangfu felé.

MESÉL AZ ÉLET

Károly fiam

Irtá: Szederkényi Anna

Copyright by Publicitas Press Service and Magyar Lapok

Késő őszi este volt. Hatvannégy esztendő asszony odakészítette a fiának, a huszonkilenc esztendő Károlynak a jó forró teát. Aztán leült vele szemben és nézte. Majd a szekrényhez tipegett, előszedett egy vászonból varrt zacskót. Kifizette belőle a pénzt és megolvasta. Negyszázhetvenhat pengő és negyvenhat fillért számolt meg.

Az asszony vásároló árus volt. Több, mint harminc esztendő óta. Az úrával együtt ez volt a foglalkozása és mikor özvegyen maradt, egyedül folytatta tovább a nehéz mesterséget. A fiú néha oldalról vetett egy-egy pillantást a pénzre. Közben valami olyat emlegetett dörögve, hogy miért is kell neki minden fillért a fogához venni, miért nem mulathat ő is kedve szerinti, mint más fiatal ember, ha egyszer az anyjánál szüzek lapulnak a szekrényben. Az asszony sokáig és fűrkészőn figyelte a fiának az arcát, aztán kedveskedve csendesen felelt neki:

— Edes fiam, te jól tudod, hogy én már öreg vagyok. Nem fogom elvinni magammal a koporsóba a pénzt. Ami utánam marad, az mind a tiéd lesz. Az apád sem járt mulatni, szórakozni. Hozzá asszonyt a házhoz, jó feleséget.

A fiú eltolta maga elől a tányért. Már be-

szelgettek kis ideig arról, hogy másnap annak a falunak a határában fognak találkozni, ahol a vásár lesz. Az anya már előre el fog indulni a kocsiával, még szürkületben. A fiú majd később megy utána.

II.

Az áruval megrakott kocsit éppen az erdő mellett döcögött. A bakon az öregasszony ült, nosztogatta a lovakat. A hajnal még nem hasadt fel. Nehéz köd gomolygott, a fák ágai még zúzmárások voltak. Egyszerre csak hátulról kemény ütés érte az asszony fejét. Nagyon sikoltott, megszédült, oldalt dűlt, de az utolsó pillanatban még megrántotta erősen a gyeplőt. A lovak azonnal megálltak. Akkor következett a második ütés. Ez a nyakát és a vállát érte. Hátraesett a kocsihoz a vásároló asszony. Felillantott és sötét árnyékok látott a kocsit mellett. Megismerté. A szíve majd meghasadt, mikor félig eszméletlenül sóhajtott:

— Istenem, te nem lehetsz, te igazán nem lehetsz, Károly fiam.

Hogyan történt, miképpen történt, arra már nem emlékezett egész határozottan. Csak érezte, hogy a lábánál fogva ráncigálja le valaki a kocsiról. Kiforgatta a kábátját, kihúzta az érszénét és kiszedi belőle a pénzt.

A járőrökkel reggel felé megtalálták a súlyosan sebesült asszonyt. Kilenec hétig nyomta az ágyat. Mikorra hazakerült, már csak mankó segítségével tudott járni. Faggatták a törvény emberei, beszélje el, hogy és miképp történt. Megismerté-e a támadóját. Csak ingatta a fejét, bólgatótt és hajlogatta, hogy nem. Olyan feneketlen sötét volt azon a késő őszi éjszakán, nem láthatott senkit és semmit. Nem tudta,

hogy már régen letartóztatták a fiát. Kinyomozták, hogy ki volt a tettes és el is fogták.

— Hová lett a fia? — tudakolták az anyától.

— Elment bevásárolni, — felelte gyorsan.

— Bizonyos ebben, — próbálták vallomásra bírni, — hiszen a fia már be is ismerte a cselekedetét.

— Egészen bizonyos, — válaszolt az anya. Minden órában visszavárom.

Es várta is. Várta reggeltől estig, estétől reggelig. Lefekvés előtt lebontotta az ágyát, forralta a vizet, hogy mingyárt teával kínálhassa. Ha kopogtatást hallott, reménykedve nézett az ajtóra...

Találkoztak azután a bíróság előtt.

Az anya felemelte összekulcsolt két kezét és rimánkodva sóhajtott a fiához:

— Hogyan kerültél ide? Edes Károly fiam!

A fiú a mellére csüggesztette a fejét és válaszolt, konokul sötét hangon.

— Miért kérdezi, hiszen maga árult el.

— En nem tudok semmiről semmit, — mondta az anya. — En nem tudom, miért van itt.

A bíró pedig kérdezett.

Töviről-hegyire részletesen kellett neki bevallani, hogyan indult el már éjjelkor, kezében a vaslapáttal, azon az úton, amelyiken az anyjának kellett volna végighaladni a kocsiával. Lesett rá az erdő mellett. Fejbeütötte és újból utította. A bíró megkérdezte tőle, mit mondott az anyja, amiké lehúzta a kocsiról. Válaszában elmondta, hogy az anyja már nem tudta, mit beszél, csak dadogott, hogy odaadja neki az egész pénzt, csak ne bántsa. Nem is tudja, állította, hogy mi történt vele. Miért kötött rá az

Még mindig tart a spanyol polgárháború legvéresebb csatája

Madridban a főváros nyugati és északi része végleg a nemzetiek kezébe került. — A vörös milícia katonái százával mennek át a nemzetiekhez

Párizsból jelentik: A spanyol polgárháború vasárnap megkezdett legvéresebb csatája még mindig tart Madrid körül. A harcok súlypontja Escorial. Ha a város védőcsapatát sikerül végleg elzárni a fővárostól, — amire a harcok jelenlegi állása mellett minden kilátás megvan, — Madrid sorsa megpecsételődött.

A francia lapok harctéri tudósítói szerint az utolsó 24 órában a nemzeti csapatok sikeresen folytatták az előnyomulást. Francoék azt tervezik, hogy az esetben,

ha majd Escorialnál a védőcsapatok visszavonulásának útját teljesen elvágják, a Manzanares mentén általános támadásba mennek át. Az utolsó 24 órában rettenetes tüzérségi harc volt. Teljes napon át egyetlen pillanatra sem szünetelt az ágyudörgés. Közben légerajok is bombázták a fővárost.

A Casa del Campa és környéke, valamint az egyetemi városrész most már végleg a nemzetiek kezébe került. Sem az egyetemi városrészben, sem a Casa del Campon a vörösek nem fejtettek ki komolyabb ellenállást. Az egyetemi városrészben a nemzetiek katonái már nyugodtan járhatnak az utcákon. A madridi északi pályaudvar és a hozzátartozó rendező-pályaudvar is a nemzetiek kezén van.

Csütörtökön és az előző napokon a vörös milícia katonái százával mentek át a nemzetiekhez. A nemzetiek nem alkalmaznak velük szemben megtorló rendszabályokat, de fegyvert nem adnak kezükbe, hanem útak és hidak javításánál alkalmazzák őket. Szerdán este a vörösek repülőgépei támadást kíséreltek meg a nemzetiek új állásai ellen. Azonban kellő időben megjelentek a nemzetiek repülőgépei és a légi harcban a vörösek három repülőgépet vesztek.

ASSZONYOK ÉHSÉGTÜNETESE BARCELONÁBAN

Párizsból jelentik: Barcelonában az egyre súlyosodó élelmiszerhiány miatt nagyobbrá-

anyjára, amikor már látta, hogy amúgy is tehetetlen.

Az öregasszony pedig csak kapaszkodott, reszkető két kezével a mankójába. Dülöngött jobbra és balra, előre-hátra, kapkodott és irtóztva hessegette el magától a nehéz szavakat. Nem bírta végighallgatni a fia vallomását. Közbesikoltott:

— Én vagyok az oka, nagyságos bíró úr. Mindennek én vagyok az oka. Mindig pénzt kért tőlem, én azonban éheztem, rongyosan jártam, kegyetlenül dolgoztattam. Fagyban, szélben kivertem a házból. Rossz voltam hozzá. Már kicsikortól kezdve mindig a fejét ütöttem. Bizony vertem én is vaslapáttal, kapanyéllal, kocsilóccsal, ahol értem. Megérdemeltem, hogy ilyen rossz legyen hozzám.

A fiú álmélkodva, csodálkozva bámult hol az édesanyjára, hol pedig a bíróra. Szűkülve, kétségbeesetten hördült fel:

— Nem igaz, nem igaz. Egy szó sem igaz mindebből, tekintetes törvény. Jó volt hozzám, leste a gondolatomat, járt utánam, simogatóit. A saját szájától is megvonta a falatot, hogy nekem több jusson. Büntessenek meg. Tegyenek velem, amit akarnak, csak hallgassák el, mert ezt nem bírom, ettől megőrülök.

A bíróság a fiút tíz évi nehéz fogságra ítélte el. Mielőtt a fiút elvitték, hogy visszakísérjék börtönébe, az anyja odavonszolta magát hozzá, ráborult a vállára. Simogatta az arcát és vaslapátos kezét. Ráhullottak arra a kézre a könnyei. És mondogatta szüntelen: Szegény fiam, szegény boldogtalan Károly fiam!

Igy történt ez a dolog a bécsi bíróság előtt. Az asszonyt Steinhuber Máriának hívják, a fiát Steinhuber Károlynak

nyu tüntetések voltak. A tüntetők főként asszonyokból álltak, akik a Generalidad palotája előtt órákon át kiáltozva kenyeret követeltek és szembefordultak a csendőrökkel. Valószínű, hogy Barcelonában és egész Cataloniában már a pénteki nap folyamán bevezetik a kenyérjegyrendszert.

A VÖRÖSEK ŐRIZETBE VETTEK EGYIK EZREDESÜKET

Salamancából jelentik: A nemzetiek rádióállomása jelenti, hogy a katalán kormány rendelkezésére őrizetbe vették Sandino ezre-

Az olasz és német kormányok átadták a spanyolországi önkéntesekre vonatkozó válaszigjegyzéket

Rómából jelentik: Ciano, olasz külügyminiszter csütörtökön délután fogadta Blondul, francia ügyvivőt és Sir Erick Drummond, angol nagykövetet és mindkettőjüknek átnyújtotta az olasz kormány választását a Spanyolországba szállított önkéntesek ügyében előterjesztett közös angol-francia jegyzékre.

Berlini jelentés szerint a német kormány válaszigjegyzékét csütörtök délután 6 órakor nyújtották át Sir Erick Phipps angol és François Poncet francia nagykövetnek. Német politikai körökben elterjedt hírek szerint a válasz kifejezi, hogy a német kormány még most is kész a teljes semlegesség érdekében minden rendszabályt támogatni, ha most már a spanyol harcokba való minden közvetett, vagy közvetlen beavatkozást kizárnak. Előbb azonban tisztázni kell, vajjon az önkénteseknek Spanyolországba való eddigi odaözönlése nem történt-e a spanyol nemzeti kormány elleni küzdők előnyére s így az önkéntesek elleni utólagos tilalom nem jelentené-e tulajdonképpen azt, hogy a spanyol nemzeti kormány ellenfelei segítségére ment külföldi haderőket támogassák.

A NÉMET VALASZJEGYZÉK MINDEN NEM SPANYOLT EL AKAR TAVOLITTATNI A SPANYOL POLGÁRHÁBORUBÓL

Berlinből jelentik: Az angol és francia nagyköveteknek átadott válaszlír további rész-

5 évi gyötrelmes fájdalomtól szabadultam meg...

írja alanti levelében:

„Én máskülönben a legjobban vagyok, a gyomorfájdalmaim teljesen megszűntek, amit csak az Önök által adott Gastro D. gyógyszernek köszönhetek, amely gyógyszert legmelegebben ajánlom minden gyomorbetegnek, mert megmentett 5 évi gyötrelmes fájdalomtól. Beleegyezésem adom, hogy ezen nyilatkozatomat hirlapilag is közöljék, mert szeretnék jól tenni hasonló betegségben szenvedőkkel. Teljes tisztelettel: Bogdán István, Cluj, Str. Sirdas 7.-a.“

Gastro D. kapható minden gyógyszertárban és drogériában, vagy postán megrendelhető Császár E. gyógyszertárban, București, Calea Victoriei 124.

dest, a bilbaoi csapatok eddigi főparancsnokát, aki Franciaországba akart szökni. Az ezredet az egyik erődbe zárták.

FELTARTÓZTATTAK EGY GYANUS NORVÉG HAJÓT

Gibraltárból jelentik: Az Ibis norvég gőzöst a gibraltári szorosban a nemzetiek egyik ágyunaszádja elfogta, Algeirásba vitte és megvizsgálta okmányait és rakományát.

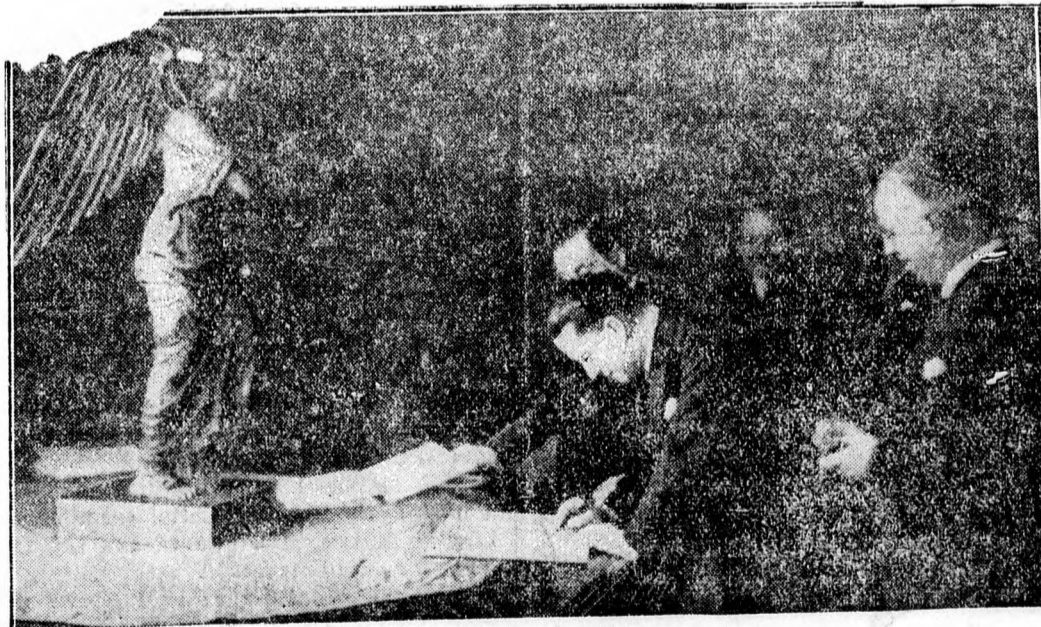
letek a következők. A jegyzék utal arra, hogy Németország és Olaszország már a benemavatózási bizottság létesülésekor, a kezdetek kezdetén követelte a külföldi önkéntesek Spanyolországba való utazása eltiltását. Arra azonban éppen a britt és a francia kormányok voltak azok, melyek ezt a tilalmat elvetették. Ezt a magatartást csak úgy lehetett magyarázni, hogy az angol és francia kormány éppen abban lát beavatkozást, ha a külföldi önkéntesek Spanyolországba jutását valaki megakadályozni akarja.

Ilyen körülmények között

a német kormány óvást emel az ellen, hogy a francia és angol kormány újabb lépése azt a benyomást kelte, mintha a külföldi önkéntesek spanyolországi odaözönlésében Németországot valamilyen hiba terhelne.

Óvást emelt a német kormány az ellen is, hogy ilyen különleges diplomáciai eljárás legyen, mikor a benemavatózási bizottságban mindnyájan ott vannak. De mivel a francia és angol kormány újabb lépése egyúttal azt is jelenti, hogy a két kormány utólag a német és olasz kormány kezdetbeli álláspontja helyességét belátta, ennél fogva a német kormány mindenképpen elősegíteni kívánja, hogy a spanyolországi harcok elszigeteltesenek.

(Tudósításunk folytatása az 5-ik oldalon.)

Aláírták az olasz-angol földközítengeri egyezményt.

A világlejtőségű angol-olasz földközítengeri egyezmény aláírásáról készült fenti képünk. Az egyezményt Olaszország képviselőjében Ciano gróf írta alá, mellette áll Drummond angol követ. Az asztalon pedig a békét szimbolizáló szobor.

Igy forradalmasít a szovjet...

A meggyilkolt Miro elvtársnak a zsebében találták meg a tervezetet

London, január hó.

Néhány héttel ezelőtt egy éjszaka a cirkáló rendőr átlótféjű embert talált London egyik külvárosában egy kapu alja alatt. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani, mert semmiféle igazoló írás nem volt a zsebében, csak egy vaskos, leragasztott boríték. A borítékban gépirásos lapokon angolnyelvű szöveg volt, de sem címzés, sem aláírás azokon nem volt. Mikor a boríték tartalmát a rendőrségen elolvasták, megállapították, hogy az Miro elvtársnak, a komintern ismert tagjának a világ felforgatására irányuló pragmatikus tervezete. A merénylőt ügylátszik megzavarták és így áldozata zsebeit nem kutathatta ki. A szovjet világszerte fogantatott előrenyomulása igazolja, hogy Miro tervezetét Moszkvában teljes mértékben elfogadták és világszerte

gyakorolják.

Mindezzel szemben érdekes az a beszélgetés, melyet egy amerikai újságíró folytatott 1936 márciusában Sztalinnal.

— Jogos-e a kapitalista államoknak az a féltelme, — kérdezte az újságíró, hogy a szovjet az egyes országok belső rendjének felforgatását készíti elő?

— Nem kell félniük a kapitalista államoknak — válaszolta Sztalin, ha kormányaik elég erősen ülnek a nyeregben.

— Vajjon azt jelenti-e az Ön nyilatkozata — kérdezte tovább az amerikai, hogy a szovjet lemond a világ forradalmasításáról.

— Soha ilyen céljaink és terveink nem voltak — válaszolta Sztalin.

Ezek után most már elolvashatjuk Miro elvtárs tervezetét.

Előbb a vidéket aknázza alá a kommunista szervezkedés

„Az orosz társadalmi forradalom nem elzárta és kizárta az Oroszország területén élő proletáriátus céljait szolgálja, hanem általános jellegű. Mindazonáltal felszabadító elveinket nem lehet a világ összes népeire rákényszeríteni. Kinát a forradalom nem ölelhette át teljes egészében, az országnak csak egyhated része hódolt be a szovjet-uralomnak. Az osztályharc legeredményesebben csak a fővárosok környékén szervezhető meg, a városi gócpontokat csak a sikeres környéki szervezés befejezése után kell megtámadni. A szervezés munkáját azért kell a fővárosokon kívül álló pontokon megkezdeni, hogy a fővárosból kiinduló erősebb ellenállás ne akadályozhassa meg a vidék aláaknázásának előkészítő munkáját.”

Miro tantétele igazolást nyert a franciaországi események előkészítésében. A Blum-kormány hatalomra jutását megelőzőleg a Párizstól távol fekvő ipari városokban alakították meg a szovjetbizottságokat, nem pedig a fővárosban. De Spanyolországban is Barcelona és Asturia környékén tömörültek először a vörös lobogó alá és itt alakították meg először a népront katonai osztagait.

A szervezés előkészítésének munkáját Miro elvtárs a következőkben határozza meg: „Az osztályharc előkészítését a kiszemelt területen az aktív pártmunkával kell megkezdeni. Ezután meg kell alapítani az egyesült néprontot és minden igyekezettel azon kell lenni, hogy a dolgozó osztályok minden rétegét bevonjuk.”

A kommunista sajtó és irodalom szerepe.

Egy csehországi híradás szerint a „Szovjet Barátainak Egyesülete” mult hó 28-án tartott III-ik nagygyűlésén megállapították, hogy a tagok száma 1935 óta 20.000 lélekkel emelkedett és hogy az egyesületnek most 400 al-csoportja és 40.000 tagja van. Ezenkívül azonban Csehországban még 170 hasonló szovjet-alakulat is működik és ezekben 250.000 párthű tagot számlálnak. Szlovénországban eddig 6000 embert szerveztek be a szovjetügynökök.

Miro elvtárs tervezetében megállapítja, hogy a beszervezett területeken a kommunista irodalom terjesztésével kell a tömegek érdeklődését felcsigánálni. Az ország minden rétege részére és az illetők anyanyelve szerint újságokat és röpiratokat kell terjeszteni.

A csehországi „Szovjet Barátainak Egyesülete” német-magyar és csehnyelvű újságokat ad ki. Ez évben 400.000 ilyen lapot adtak ki és 150.000 brosurát.

Az utcai harcok technikája.

Miro elvtárs tervezetében legeredményesebb része, amelyben Amerika és Anglia forradalmasításának tantételeit közli. Fontos utasításokat tartalmaz ez a tervezet, hogy a párt-híveknél utcai harcok alkalmával milyen magatartást kell tanúsítaniuk.

Az utcai harcokra vonatkozó utasításokban Miro hivatkozik a délamerikai esztendő-

sak tanulságaira. Megvetéssel nyilatkozik azonban arról, hogy akik itt hadakoztak és főleg azok, akik ezeket a hadműveleteket vezették, polgári elemek voltak és így példaképpen nem szolgálhatnak. Fontos, hogy a munkáshadosztályok lehetőség szerint kíméljék az embereiket. Kerülni kell nagy tömegek harcokbevetését és igyekezni kell, mondja Miro — az ellenséget törbe csalni és főleg oldalról támadni. Pontos utasítást ad Miro a harcokhoz az utcákat szegélyező házakban való elhelyezéséről és súlyt helyez a lépésről-lépésre való konok harcra.

Ahogy a szervezés munkáját lépésről-lépésre kell végrehajtani — mondja —, éppúgy kell a polgári ellenállást is lépésről-lépésre feltartóztatni. Világos, hogy Spanyolországban szigorúan betartották és még ma is betartják a moszkvai utasításokat. Bizonyosság szolgál erre a madridi harcok esőkönyvössége és konok védelme a vörösök részéről.

Angliában és Amerikában a tengerészek és a katonaságok alakulatainak együttműködésére is számít Miro. Meg van határozva, mikor és miképpen kell a katonai raktárakat és az élelmiszer-depókat megtámadni. Miro a néger szovjetjéről sem feledkezik meg és itt az amerikai könyvkereskedések is szerephez jutnak. A tervezet megemlíti ugyanis, hogy a Kominternnek megvan azon könyvkereskedők névsora, akiknél a feketék vallásos iratkáikat vásárolják és így ezek a könyvkereskedők vannak kiszemelve arra, hogy a kisebbségek sérelmeit tárgyaló propagandafüzeteiket kiosszák.

A drágaság lassan, de állandóan növekszik

A lassu ütemben, de folytonosan növekvő drágasági hullám december hónapban sem állt meg és a drágasági index számai újabb növekedést mutatnak. December hónap különben minden évben az indexszámok növekedését mutatja, mert az ünnepek előtt a kereslet sokszorosan felülmulja az átlagot. Ha a gazdasági élet alaposabban volna megszervezve, a megnövekedett kereslettel szemben nagyobb kínálat mutatkozna, de ez az alaposág túlnyomórészt hiányzik. A szervezetség csekély voltának tudható be az is, hogy az indexszámok között városokként és vidékeként hatalmas aránytalanság mutatkozik. Nem akarunk arról beszélni, hogy például a Dnyeszter mentén a legfinomabb hal kilója 10-20 leibe kerül és ugyanazon hal nálunk 100 lei-

nél magasabb árakat ér el, mert a hal elvégre romlandó áru, de az már igazán feltűnő, hogy a régi királyságban fekvő Buzauban az árak átlagban 30 százalékkal olcsóbbak, mint a tőle alig 60 kilométerre fekvő Ploestiben. A december havi statisztikai adatokból kiderül, hogy az élelmiszerek 34.89-szer oly drágák voltak, mint békeben, holott novemberben ez a szám csak 34.59-et tett ki, a ruházatnál az emelkedés 40.002-szeres a novemberi 39.63 helyett, míg a különböző cikkek (házipár, tűzifa, épületfa, petróleum, benzin, uyersolaj, papír ára nem változott és 32.93-szor drágább, mint novemberben. Megállapítható tehát, hogy az éleltenntartás decemberben 35.93-szor drágább, mint békeben a novemberi 35.72-szeres helyett

**Szavamra!
Tyukszemem
gyökerestül eltűnt!**

Kínzó fájdalom néhány per. alatt megszűnnek. Feltűnést keltő, új felfedezés!

A tyukszem a lábujjba fúródott rozsdás szög-höz hasonló. Tyukszemét kivághatja ugyan, de gyökere megmarad. Mert újból, sőt, még fokozottabban visszatér. A tyukszem eltávolításának biztos, modern és tudományos módja: azoknak gyökerestül való eltávolítása olyképpen, hogy fájó lábainkat egy maréknyi Saltrates-Rodell-lel szuper-oxigénnel feltett melegvízbe áztatjuk. Ez a módfelett gyógyhatású lábfürdő még a legmakacsabb és legrejtőbb tyukszemeket, bőrkeményedéseit is megpuhítja. Fájdalma szinte abban a pillanatban megszűnik. Dagadt, gyulladós, gyötörő lábfájdalmaitól végleg megszabaduljon. Holnapra már a gyaloglás is örömet fog nyújtani Önnek.

INGYEN! Egy különleges megállapodás értelmében minden olvasónk ingyen kap egy nagyobb mennyiségű Saltrates-Rodell-t. Küldje be még ma pontos címét! Pénzt ne küldjön! Drogueria Standard osztály (44-C) București, Strada Sf. Ioniță, 8.

Egyebekben hivatkozik Miro a Kommunista Internacionálé 1935 január 15-iki határozataira, melyek a polgárháborúk megszervezésére vonatkozólag intézkednek. Szó van itt az árulók megbüntetéséről is, illetve azok kirtásáról. Ez a rendelkezés ad magyarázatot a londoni külvárosban talált állott ember haláláról is.

Miro tervezetének teljesen megfelel az, amit Sztalin H. G. Wells-el folytatott beszélgetése alkalmával mondott:

— „Az erőszak az az eszköz, amellyel a proletáriátus győzelmét fogja kivívni a polgári elemek felett”.

Szisztematikusan megszervezett erőszak az, amellyel a szovjet Csehországban, Franciaországban és Spanyolországban látható módon jár el és láthatatlanul mindazon helyeken, ahol erre mód kínálkozik.

Az olasz és német kormányok átadták a spanyolországi önkéntesekre vonatkozó válaszigazgatókat

(Füvésztásunk folytatása a harmadik oldalról.)

Tehát a német kormány utasítja a londoni bizottságban levő képviselőjét, hogy ezen az alapon folytassa a további tárgyalásokat. Egyebekben fenntartja magának a jogot, hogy az önkéntes kérdésre vonatkozó állásfoglalását az érdekelt kormányok más magatartása esetén felülvizsgálhassa. Legjobb megoldás az lenne, ha Spanyolországból el lehetne távolítani a polgárháboruban küzdő minden nem spanyol résztvevőt, ugyancsak a politikai agitátorokat és propagandistákat, hogy ilyen módon a múlt évi augusztusi állapot következzen be. A német kormány örömmel üdvözölte azt a lehetőséget, ha a londoni bizottság megvizsgálná, hogy lehetne ilyen rendszabályt keresztül vinni?

AZ OLASZ JEGYZÉK HANGOZTATJA, HOGY EGY ALLÁSPONTON VAN NÉMET-ORSZAGGAL.

Rómából jelentik: A közös francia-angol jegyzékre adott olasz válasz első részében utal arra, hogy az olasz kormány már augusztusban javasolta, hogy az önkéntesek küldését vegyék ama cselekmények közé, amelyek a benemavatkozási egyezmények körébe tartoznak. Nézete szerint az azóta bekövetkezett események egyrésze az indítvány el nem fogadásából származik. Megállapítja a jegyzék, hogy etekintben Németország is az olasz kormány álláspontján van. Róma nem bírálja más államok — különösen Franciaország és Szovjet-Oroszország magatartását, amit csak az olasz sajtó tett bírálat tárgyává. Olaszország hajlandó csatlakozni a francia-angol javaslatához az önkéntes-szállítás teljes megtiltására vonatkozólag, de azzal a feltétellel, hogy valamennyi érdekelt hatalom hasonló kötelezettséget vállal és hogy etekintben szigorú ellenőrzést gyakorolnak.

LONDON SZERINT TARGYALÁSI ALAPUL SZOLGÁLHAT A NÉMET ÉS OLASZ VÁLASZJEGYZÉK. PÁRISZ TARTÓZKODÁS-SAL FOGADTA A JEGYZÉKET.

Londonból jelentik: A német válaszigazgatók Londonban, hír szerint, kedvező fogadtatásra találtak. Illetékes angol körök a későbbi tüzetes áttanulmányozás fenntartása mellett kijelentik, hogy a német válasz első pillanatra biztatónak látszik.

Párizsból jelentik: Illetékes francia körök egyelőre tartózkodást tanúsítanak a német válaszigazgatókkal kapcsolatban. A válasz elég későn este érkezett meg és a francia kormány nyilatkozattétel előtt alapos tanulmányozás tárgyává kívánja tenni. Első olvasás után a benyomás az, hogy a válasz nem tagadó és Németország késznek nyilatkozik a külföldi

önkéntesek toborzásának megakadályozásához hozzájárulni.

Londoni jelentés szerint az angol sajtó a mérsékelt bizakodás hangján állapítja meg, hogy a német és olasz válasz legalább is tárgyalási alapul szolgálhat s hogy a német és olasz jegyzék által fölvetett újabb nehézségek nem leküzdhetetlenek.

ANGOL REGÉNYIRO HOLTTESTÉRE AKADTAK MADRIDBAN A NEMZETIEK.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph haditudósítója jelenti, hogy a spanyol nemzeti

csapatok előnyomulása közben az egyik madridi iskola épületében százával találtak fiatalok Francia és belga katonák holttesteit, akik a vörösek szolgálatában álltak. Közöttük volt Ralph Fox angol regényírónak holtteste is.

HIR A „KÖNIGSBERG“ NEVŰ NÉMET CIRKÁLÓ ELSÜLLYESZTÉSÉRŐL.

Bécsből jelentik: Az egyik bécsi délutáni lap fantasztikusan hangzó hírt közöl a „Königsberg“ német cirkáló elsüllyesztéséről. A lap cikke alapján csütörtökön este az a hír terjedt el, hogy egy spanyol tengeralattjáró a spanyol felségjogon kívül eső vizeken megtorpedózta és elsüllyesztette a „Königsberget“.

A hírt természetesen a legnagyobb fenntartással kell fogadni. Berlińi hivatalos helyen nem erősítették meg a hírt és kijelentették, hogy a cirkáló állítólagos elsüllyesztéséről semmiféle jelentés nem érkezett a német haditengerészeti minisztériumba.

Vihar a belga szenátusban Borchgrave követségi titkár meggyilkolása miatt

Brüsszelből jelentik: A szenátus külügyi bizottságának rendkívüli ülésén a külügyminiszter közölte, hogy a kormány erélyesen fel fogja szólítani a valenciai kormányt Borchgrave holttestének a katonai tiszteletadás után Belgiumba való visszazállítására.

A viharos ülésen több szenátor szeméreteltette a külügyminiszternek, hogy nem muta-

tott rá arra, mennyire nincs tekintélye a valenciai kormánynak a madridi katonai hatóságokkal szemben.

A miniszter tájékoztatta a bizottságot, hogy Borchgrave gépkocsiját sértetlenül megtalálták és rajta volt a belga diplomáciai jelvény. A belga kormány hivatalos nyilatkozatban közli, milyen jóvátételt követel.

A holland trónörökös nő esküvője

Az egész Hollandia boldogan együttünnepelet a népszerű uralkodó családdal. — Hága város lobogódiszben

Hágából jelentik: Csütörtökön délben hatalmas fényel és pompával zajlott le Juliánna, holland trónörökös nő és Bernát Lippe-Biesterfeld herceg esküvője.

Már a kora reggeli órákban díszőrség és katonaság vonult fel arra az útvonalra, melyen az esküvői menetnek végig kellett haladnia. A házak lobogódiszbe öltöztek, az utcák felett hatalmas vászontáblák voltak kifeszítve: „Éljen Juliánna trónörökös nő, éljen Bernát herceg, éljen a fiatal pár“ felírásokkal, a városházát és a többi középületeket az orániai uralkodóház színei borították. A főutcát két sorban elültetett narancsfák szegélyezték s a városháza közelében lévő ősi templomot a virágfüzerek tömege borította. Az utcákon leírhatatlan tömeg hullámozott. A vidékről és külföldről érkezett vendégekkel másfélmillióra

emelkedett erre a napra a különben alig négy-száz ezres lélekszámú Hága lakóinak száma.

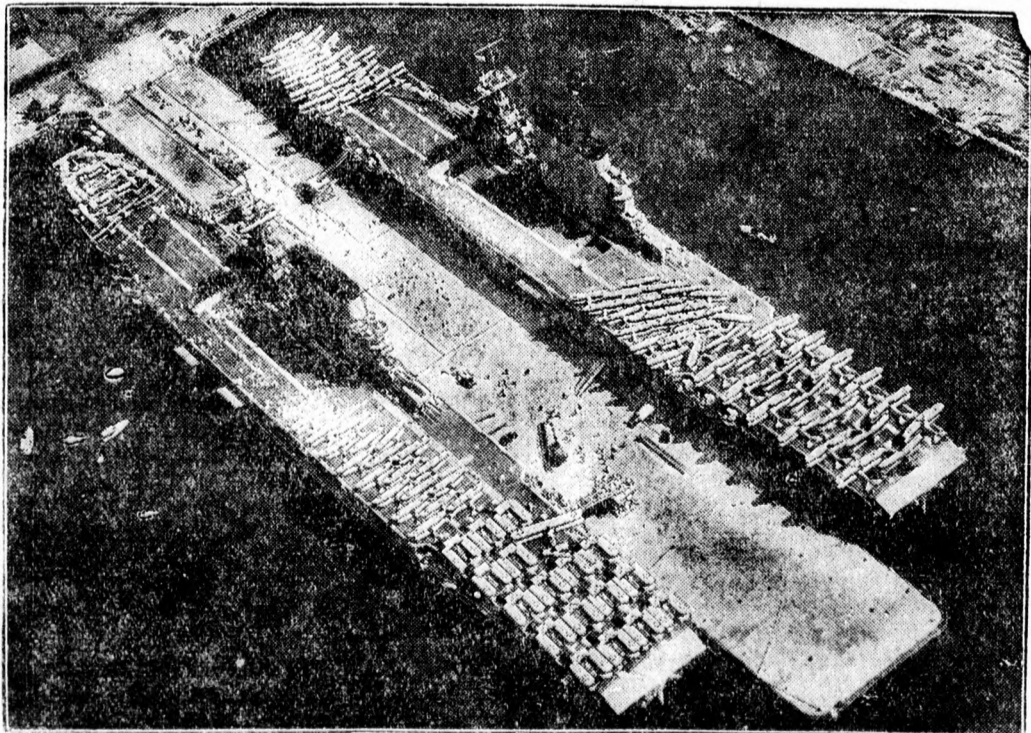
Juliánna trónörökös nő, hogy ezzel is bizonyítsa demokratikus érzeit, úgy intézkedett, hogy a polgári esküvő ne a királyi palotában menjen végbe, hanem — mint Hollandia bármely más polgárának esküvője — a városházán. A déli órákban indult el a menet a városháza felé. Elöl haladt a fiatal pár nyolc-olvas arany hintója. A menyasszonyon egyszerű hófehér ruha volt, feje körül és derekán narancsvirág-füzér. A királyi nászmenet tagjai egytől-egyig XIV. Lajos korabeli ruhákban pompáztak. Amikor a királyi ház tagjainak hintója érkezett a városháza elé, felzendült a holland királyhimnusz. A nép tomboló lelkesedéssel üdvözölte a trónörökös nőt és férjét. A városházáról a közelben levő templomba vonult át a nászmenet. A templom hatalmas orgonáján a Lohengrin nászindulót játszották. Szentbeszéd és esketési szertartás után az ifjú pár szinpompás kísérettel vonult végig Hága utcáin és fogadta a nép üdvözlését.

Az esküvő után a hágai királyi palotában bensőséges családi ünnepség volt. A fiatal pár csütörtök délután egy téli sportüdülőhelyre utazott, hogy ott töltse a mézesheketet.

Csütörtökön három rendeletet adtak ki Hollandiában. Az első rendelet „Németalföld hercege“ címmel ruházta fel Bernát herceget, a második rendelet a holland államtanács tagjává nevezi ki a fiatal férjet, végül a harmadik Lippe-Biesterfeld hercegnőjévé nevezi ki Juliánna trónörökös nőt.

A német kormány ideiglenesen megtiltotta az Odera és Warthe közötti terület átrepülését

Berlinből jelentik: A német hivatalos lapban rendelet jelent meg, mely további intézkedésig megtiltja az Odera és Warthe közötti terület átrepülését. Az intézkedés folytán a Lengyelország felé irányuló légi közlekedés repülőgépeinek az említett területet meg kell kerülniök.

Amerikai repülőgép anyahajó.

Az 1937-es égbolt színjátékai

Két nap-, egy holdfogyatkozást és négy üstököszt várnak az idén

1937-ben két napfogyatkozás és egy holdfogyatkozás lesz. Június 8-án 19 óra 4 perckor kezdődik az év első napfogyatkozása, tart 24 óra 17 percig. Maga a teljes fogyatkozás csak 20 órától 23 óra 21 percig tart.

Ez a fogyatkozás látható lesz Polinéziában, a Csendes-óceán középső részén, Észak-Amerika délnyugati partján, Közép-Amerikában, az Antillákon és Dél-Amerika északnyugati és nyugati részén.

Az év egyetlen holdfogyatkozása november 18-án lesz. A Föld által vetett félárnyékba a Hold 7 óra 9 perckor lép; az árnyékmagba pedig 8 óra 37 perckor. A fogyatkozás a legnagyobb lesz 9 óra 19 perckor. Az árnyékmagból 10 órakor lép ki a Hold, 11 óra 29 perckor a fogyatkozás befejeződik. Mivel a fogyatkozás csak részleges, azért a legnagyobb fogyatkozáskor is látható lesz a Holdnak egy keskeny sarlóalakú része.

Európában csak a fogyatkozás kezdetét lehet majd látni és pedig észak- és északkeleti részén, továbbá Nagy-Britanniában.

December 2-án gyűrűs napfogyatkozás lesz. Kezdődik 2-án 21 óra 5 perckor, végződik 3-án 3 óra 6 perckor. A gyűrűs fogyatkozás közepe éjjel után 3 perccel lesz.

Látható lesz Ázsia keleti partján, a Japán szigeteken, a Fülöp-szigeteken, keleti Szundaszigeteken, Új-Guineában, Polinéziában és a Csendes-óceán egyes részein, valamint Észak-Amerika nyugati partjain.

Azonban nemcsak a Hold takarhatja el előlünk a Napot, hanem előfordul az is, hogy naprendszerünk valamelyik u. n. belső bolygója a Nap és a Föld közé kerül és ekkor a Nap korongjából elfed egy kicsiny részt, miközben a Nap előtt lassan elmegy. Ennek az észleléséhez azonban már nagyobb csillagászati távcsőre van szükség.

1937-ben is lesz egy ilyen u. n. átvonulás. Naprendszerünk legelső bolygója, a Merkúr május 11-én fog elvonulni a Nap korongja előtt. A Merkúr az égboltozatra vetített útjában évenként kétszer, május 8-án és november 10-én metszi a Napnak a pályáját. Ha történetesen a Nap is ott tartózkodik, akkor elvonul a bolygó a Nap korongja előtt és létre jön az átvonulás. Ilyen átvonulások időszakonként ismétlődnek. A Merkurnál a periódus tartama 217 év körül van. Ezen időközben 29 átvonulás történik, amelyből 9 májusra, 20 pedig novemberre esik. A májusi átmenetek 13 vagy 33 évenként következnek egymásután, ritka esetben 20 év múlva, a novemberiek 7 vagy 13, ritkán 6 évenként. Minden májusi átvonulás után 3 és fél évre egy novemberi átvonulás következik, tehát a jelenleg 1940-ben is megismétlődik.

Az ezidei Merkúr-átvonulás mindössze 59 percig fog tartani, 9 óra 31 perctől 10 óra 30 percig látható lesz mind a belépés, mind a kilépés Ázsiának déli részén, a Fülöp-szigeteken, Dél-Ausztráliában, az Indiai-óceánon, valamint Közép- és Dél-Afrikában.

A Nap- és Holdfogyatkozáshoz, illetőleg Merkúr- és Vénusz-átvonuláshoz hasonló jelenség az, amit csillagfedésnek neveznek.

Csillagfedések.

A Hold az égen állandóan változtatja a helyzetét az állócsillagokhoz képest. Ezenközben előfordul az is, hogy egy-egy csillagot elfed előlünk rövid időre. Ha megfigyeljük egy ilyen csillagfedés idejét, akkor azt felhasználhatjuk a Hold pontos égi helyének kiszámítására, feltéve, hogy az észlelő már meghatározott földrajzi szélességű és hosszúságú ponton áll.

A Hold égi helyét a Hold-mozgásnak elmélete alapján számítják. Ez egyike a legkényesebb csillagászati nehézségeknek. Jóllehet van mód a Hold helyének kiszámítására, azonban ez a legutóbbi időben nem mutatkozott elegendő pontosságúnak. Nemzetközileg szervezték meg tehát a csillagfedések észlelését, hogy az ebből kiderített tények alapján az elmélet és észlelés közötti különbség okait kiderítsék.

Ezt a különbséget azzal magyarázzák, hogy a Föld tengely körüli forgási ideje változott meg, már pedig ez a nap hosszának a megváltozását

is jelentené. Természetesen itt csak a másodpercnek néhány ezredrészéről van csak szó, a mindennapi életre semmiféle hatással nem lenne, azonban már a tudományos világban nem hunyhatunk szemet a tény felfedezése után. Meg is indult a munka a Hold helyzetének állandó figyelemmel kísérésére. Ma már minden európai csillagvizsgáló résztvesz ebben a munkában. 1937-re a Londonban működő hivatal Magyarország számára is kiutalta a végzendő megfigyeléseket. 65 csillagfedést számítottak ki, amelyeket Magyarországon kényelmesen lehet észlelni akár már erősebb színházi látesővel is. Csak azt az időpillanatot kell pontosan észlelni, amikor a jelzett csillag a Holdnak sötét oldalán vagy eltűnik, vagy előbukkan. Minthogy a Holdnak légköre nincsen, ez a pillanat jól megfigyelhető.

Négy üstökös visszatérését is várják 1937-ben.

Januárban fog átmenni a d'Arrest üstökös pályájának azon pontján, amelyik a Naphoz a legközelebb van: a perihéliumán.

Ezt az üstököszt 1851-ben fedezték fel s a vele kapcsolatos számítások azonnal elárulták, hogy „periódikus”, azaz olyan üstökös, amelyik egy bizonyos idő eltelté után ismét megjelenik. Ezideig hétszer jött már vissza, azonban 1930-ban, amikor ismét meg kellett volna jelennie, már nem tudták megfigyelni. Fényéből fokozatosan vesztett, valahányszor megjelent. Nem lehetetlen, hogy szétrobbant vagy elporlott égi útja közben.

Bújósdit játszó üstökösök.

A számítások szerint ez év májusában is lesz egy üstökös napközben és pedig az 1902-ben felfedezett Grigg-Skjellerup-féle üstökös. Ezt az üstököszt a megjelenése után aránylag rövid ideig lehetett csak észlelni, éppen ezért a pályáját nem ismerték elég pontosan. 1904-ben az üstökös a nagytömegű Jupiter közelébe érkezett és ez vonzása következtében pályájától annyira eltért, hogy nem lehetett látni sem 1907-ben, sem 1912-ben, sem pedig 1917-ben, pedig a számítások szerint ekkor meg kellett volna jelennie. 1922-ben Skjellerup Dél-Afrikában fedezett fel egy üstököszt, amelyikről később kiderült, hogy azonos a régi Grigg-félével. 1927-ben olyan gyengefényű volt, hogy csak fényképezni lehetett, nemkülönben 1932-ben is. A számítások szerint 1937-ben biztosan meg kell jelennie.

Szeptemberben kell átmennie a Tempel-féle

Hogyan kerüljük el a korai öregedést?

E cím alatt most már második kiadásban egy könyv jelent meg, amely a legmodernebb témával, a természetes megfiatalodással foglalkozik. A könyv szerzője dr. Káldor Miklós főorvos, a Sienta szanatorium főorvosa, aki e fontos kis művében, a nagyközönséghez szóló munkájában arról beszél, miként lehet teljes erőben és egészségben magas kort elérni. Érdeks stílusban mondja el a szerző, hogyan dolgozzunk, pihenjünk, étkezzünk és aludjunk. Az étkezés módja igen fontos tényező és megmutatja az utat vissza a természethez. Az egészség a normális állapot, a betegség természetellenes. Normálisan élünk tehát, ami nem is olyan nehéz dolog, mint sok ember gondolja. Emberek, akik normális életet folytatnak 100–120 évig is élnek. Nincs többé titka a magas kor elérésének. A modern tudomány egyszerű módon lebbenti fel e titkok fátyolát, megmutatja, miként érhetjük el a magas kort anélkül, hogy öregnek éreznük magunkat. E könyv életbevágóan fontos mindenki számára. A könyv érdekes és könnyű stílusban íródott és olvasóinknak a legmelegebben ajánljuk.

Ara 110 lei és portó.

Beszerezhető: Kiadóhivatalunkban.

üstökösnek is a perihéliumán. 1869-ben fedezték fel, a visszatérő mivoltát azonban csak az 1880-as visszatérése után állapították meg. 1891-ben és 1908-ban még észlelték, azonban a számított utolsó négy megjelenését hiába várták. Mi történt vele titokzatos útján? — ki tudná megmondani. Talán ez is bújósdit játszik.

A Neujmin-féle üstököszt 1906-ban fedezték fel. 102 napos időközben lehetett figyelemmel kísérni. 1920-ban csupán egyetlen fényképfelvételen mutatkozott. 1926-ban hosszabb ideig lehetett észlelni, de 1932-re már hiába várták a visszajöttét. Ez év decemberében kellene napközben lennie.

Valószínű, hogy az év folyamán néhány új üstökös is meg fog jelenni, továbbá néhány u. u. új csillag fellobbanása is lehetséges. Új csillagoknak nevezik azokat a csillagokat, amelyek állandóan egyforma fényességet mutatnak, míg egyszerre csak megcsokszorozzák a fényüket. Azután néhány óra alatt vagy pedig heteken keresztül fokozatosan csökken a fényességük, úgyhogy gyakran még az eredeti fényességüket is elvesztik.

Ezek lennének az 1937. év várható csillagászati eseményei. A nagy mindenség jelenségei nemcsak a szakemberek számára érdekesek, hiszen azok nagyon gyakran mindannyiunk szemeláttára játszódnak le.

Dr. T. Gy.

Páris városa, egyiptomi eredetű?

Érdekes vélemény merült fel a francia tudományos életben Páris városa nevének eredetét illetően. Az eddigi kutatások szerint Páris városát a mai Montmartre és a Montparnasse területén római gyarmatosítók alapították, akik összekevertek egy parisi nevű, azóta elpusztult nép törzskével. Kimutatták azt is, hogy lle de la Cite valamikor római erődítmény volt, amely a száznai hajózásra ügyelt fel. A város eredeti neve Lutetia volt, amelyet később változtattak Párisra.

Az elmúlt hetekben egy román történetíró munkája jelent meg Párisban s a szerző azt kívánja kimutatni művében, hogy Páris városának neve tulajdonképpen egyiptomi eredetű. A román szerző szerint Páris „Bar-Ys” egyiptomi szónak felel meg, mely rövidítése „Isis bárkájának”. A történetíró rámutat arra, hogy az ókorban rendkívül fejlett és kiterjedt hajózás lehetővé tette, hogy az egyiptomiak az akkor ismert világ határain túl, messzi vidékekre hajózzanak el, amelyeket egyes ember csak később ismert meg. Ilyen módon jutottak el egyiptomi hajósok kis bárkájukkal a mai Franciaország

nyugati partjaira, valószínűleg a Földközi tenger partvidékén hajózva északnyugat felé. Az egyiptomi hajósok egyrésze gyarmatot alapított a nyugati partvidéken s a Szajrán keresztül később behúzódtak arra a területre, ahol ma Páris városa áll. Természetes, hogy a román történetírónak ez az állítása mindenütt élénk visszhangra és ellenzésre talált a francia tudományos körökben. A román szerző véleményének az ad külön érdekességet, hogy nemrégben egy spanyol etimológus majdnem hasonló véleményt nyilvánított Páris városa nevének eredetéről vonatkozólag. A spanyol szerző úgy véli, hogy „Par” óbíbriai eredetű szó és a régi spanyol nyelvben kacsát jelent. Ebből arra következtetett, hogy Páris városát valószínűleg messze vidékről származó hajósok alapították, akik kacsá alakú széles bárkájukon hajóztak a Szajrán.

A nyelvészek és a történetírók vitája Páris városának eredete felől nyugodtan folytatható tovább: a franciák még sem engedik elvitatni azt, hogy Páris az övék és ők tették azt a „világ királynőjén”

HIREK

Oradea, Strada Regale Carol II. 5.
MOZIKÉRTÉSI ÁRAK: Hétféltől: Egész óra 500. félóra 400.
 Negyedóra 210. egy óra 70 lei.
 Magyarországon: Egész óra 50 P, félóra 25 P, negyedóra 15 P.
 Egyre szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztárj csekk számlánk száma: 80.032.
 Telefon: 27.

Feloldószerkesztő: PEREDI GYÖRGY
Csajj szerkesztő: dr. Sulyok István
 Csajj, Párizs, Unifil 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Enyhe, nedves idő, változó felhőzetű, több helyen havas esők, a hegyekben hó.

Feloldották a zárgondnokság alól a clujj római katolikus egyházközséget. Május 15-én, tehát több mint kilenc hónappal ezelőtt vette át Márton Aron helyettes plebánosi minőségben a clujj római katolikus egyházközség ügyeinek intézését. Amikor egyházi fölöttései az ő kezére bízták az egyházközség irányítását, nagy felelősséggel járó, súlyos feladatok elé állították a kiváló fiatal papot, mert az egyházközség anyagi helyzete azon a mélyponton volt, ahonnan már kilátás sem nyílt az egyensúlyi helyzetre és javulásra. Közismertek voltak azok a körülmények, melyek minden szempontból a végveszély látszatát kellették s a közvélemény mind erősebben hullámzott az egyházközség anyagi ügyei körül. A legszomorúbb az volt, hogy a súlyos adóterhek és büntetések következtében zárgondnokság alá került az egyházközség s ez a helyzet éveken át tartott. Attól kezdve, hogy Márton Aron állt a plebánia élére, háromnegyed éven keresztül semmit sem lehetett hallani az egyházközség ügyeiről. Teljes csendben, a nyilvánosság kizárásával folyt a munka s így érthető, ha a közvélemény feszült érdeklődéssel várta azt a pillanatot, amikor elhangzik az első beszámoló. Az egyik clujj lap munkatársa most felkereste Márton Aron plebánost, aki egyebek között a következőket mondotta neki:

Amikor ideiglenes megbízatás folytán számbavettem az anyagi ügyeket, száznegymillió lei adósság terhelt az egyházközséget. Ez az adósság három nagy tételből állt. Ötvenhét millió lei a holland kölcsönre esik, tizennyolc millió lei adósság különféle címenek történt, adóterhelésekből, hátralékokból és büntetésekkel szembeállított, a többi pedig helyi hitellel szembeállított adósság. Az adóterhelésből és büntetésből tizenhárom milliót a pénzügyminiszter kedvező döntése folytán nem egészen nyolcszáz ezer lejjel ki tudtuk fizetni. A még fennmaradó büntetési, illetve adóterheléseket kedvező bírósági döntés következtében ugyancsak pénzügyminiszter rendelkezés helyébe nyugvóponttra. A rendelkezés egyúttal az egyházközségre évekként ezelőtt vezetett zárgondnokságot is feloldotta 1936. december 31-ével.

Márton Aron érdekes nyilatkozatának ez a legjelentősebb része, mert bizvást feltételezhető, hogy a mindenképpen kellemetlen zárgondnokság feloldása óriási örömet kelt az egész Transilvániai katolikus magyarságának körében.

TURDA VÁROS 1936. ÉVI ANYÁKÖNYVI STATISZTIKÁJA. Turda. Saját tud. A turdai városi anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Turdán 1936 évben 460 születést és 310 halálozást jegyeztek be. A terméshozás lakosság-szaporodás tehát 150 lélek. Házaságot kötött 162 pár.

Zürichi zárlat. Párizs 20.33 egyenlő, London 21.38, Newyork 435.18, Brüsszel 73.40, Milánó 22.93, Amsterdám 238.30, Berlin 175.05, Bécs — schilling 79.50, Prága 15.25, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

MARGUERITE BOURGET:

A megtört pecsét
 (Regény).

A modern kor vajudó házassági problémáinak egyik érdekes esete. Tündöklő, forró és színes regény, az új francia társadalom és francia vidék rémek rajza.

Ara 95 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunkban.

Hoós János zenetanár halála. Timisoara. Saját ud. Magára maradtan, elfelejtve hunyt el Hoós János nyugalmazott zenetanár, a tehetséges muzsikus, akinek kompozíciói valamikor nagy elismerést és sikert arattak. Hoós János anakidején a helybeli állami tanítóképző, majd a Városi zeneiskola tanára volt. Mint zeneszerző különösen éftékes művészi kardalai tették ismertté. Vannak szép egyházi kóruskompozíciói is. Évekkel ezelőtt nyugdíjazták, akkor még óradással foglalkozott. De leánya, majd felesége is elhalálozván, már csak az ő emlékének élt és télen-nyáron mindennap kijárt a sírjához. Míg ilyen utja alkalmával eleszött s oly szerencsétlenül törte el a lábát, hogy azóta is — négy éven keresztül — haláláig ágyban fekvő beteg volt. Az egykor ünnepezt zeneszerző magára maradván hunyt el most hetvennyolc éves korában, a legszerényebb anyagi viszonyok közepette.

Vallásváltások Cereben. Saját tud. Az állami anyakönyvi hivatal által készített kimutatás szerint a vallásváltások 1936-ban így osztottak meg: A római katolikus vallásról tíz férfi és tizenhárom nő a görög katolikus, egy férfi a görög katolikus rután, két férfi és öt nő a görögkeleti hitre tért át. A református hitről hét férfi és nyolc nő a görög katolikus, egy nő a görögkeleti és egy férfi a római katolikus vallásra tért át. A görög katolikus rután hitről egy nő a görög katolikus rután és egy férfi az ortodox román hitre tért át. Végül egy zsidó nő görögkeleti lett. Az elmúlt esztendőben tehát ötvenegy carei polgár változtatott vallást.

Vállalatbaadták a ditraui közművelődési ház építését. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Ditraui giurgiui nagyközség vezetősége elhatározta, hogy követi a náluknál kisebb és szegényebb községek példáját és közművelődési házat épít. Sikertől is összehozni az építkezéshez szükséges összeget, úgyhogy az építést vállalatba is lehetett adni. Az émeletes, üzlethelyiségekkel ellátott kulturház építését Frank és Schmidt mercurea ciuci építészmérnökök vették vállalatba kétmillióháromszáz ezer lejjel. Az építkezések mar tavasszal megkezdődnek.

ÖSSZEÜTKÖZT A FÖLDALATTI VILLAMOS A FÖLDPELETTIVEL. Budapestről jelentik: Csütörtök éjszaka példátlanul álló villamosösszeütközés történt Budapesten. Egy földalatti villamos összeütközött egy földfelettiel. Az összeütközés az Arénauti kanyarulatnál történt, ott, ahol a földalatti már a föld felett teszi meg még hátralévő néhány méternyi útját. Három utas eléggé súlyosan megsérült. Az ügyben megindult vizsgálat állapítja majd meg a különös összeütközés körülményeit.

KIRABOLTÁK A PÁRIZSI MAGYAR IDEGENFORGALMI IRODÁT. Párizsból jelentik: A párizsi magyar idegenforgalmi iroda helyiségébe eddig ismeretlen tettesek betörték, s elvitték ölezer frank készpénzt és a nemzetközi plakettverseny aranykupa vándordíjához tartozó aranyplaketteket. Az egymillió frank értékű arany vándorkupát, mely ugyanott volt, nem lopták el, nyilván abban a hitben, hogy nem aranyból készült. A betörés után az aranykupát óvatosságból az egyik bank pán-célszekrényében helyezték biztonságba.

Dr Pál Gábor tájékoztatása a katonai előképzésre kötelezett ifjak ruházati kötelezettsége ügyében. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A megye több közegében nagy meglepetést keltett a katonai előképzésre kötelezett ifjak körüli parancsnokai azon rendelkezése, hogy az ifjak saját költésükön egyenruházatot és oktatási eszközöket készítenek. Ebben az ügyben dr Pál Gábor orsz. képviselő a következőket hozza a szülők tudomására: Magam is értesüléseket szereztem arról, hogy a katonai előképzésre kötelezett ifjakat parancsnokai arra hívták fel, hogy saját költésükön egyenruhát és oktatási eszközöket készítsenek. Az ifjak szüleit ezután is tájékoztatom arról, hogy ilyen kiadásokat a törvény szerint viselni nem kötelesek. A katonai előképzésről szóló és 1934 május 11-én kihirdetett törvény 14. cikke és a törvény 25. cikke értelmében annak kiegészítő részét képező és 1935 február 7-én kihirdetett végrehajtási utasítás 43. cikkének 5. pontja szerint ugyanis a katonai előképzés alatt álló ifjak egyenruházatának vagy egyéb kiadásainak természetben vagy átalányban való fedezéséről a hadügyminiszterium gondoskodik.

Uj maximális árak Turdán. Saját tud. Turda város tanácsa az új maximális árakat a következőképpen állapította meg: Kismértékbeni eladással fehér liszt kilója 9.50, félbarna 9, barna 8.50. Fehér kenyér 9, félbarna 8.50, barna 8 lei. Húsarak: marhahus 20, növendék 22, szopós borju 28, sertés 24, karaj 26, háj 34, olvasztani való szalonna 30, vékony szalonna 26 lei. Kockacukor 31, kristály 29 lei.

A tényállás...

Mercurea-Ciuc, január hó.
 Balla Péterné 65 éves süseni asszonyt tetlenérték a csendőrök még a múlt év őszén, amint éjszaka gabonából, engedély nélkül, pálinkát főzött. Következett a kihágási jegyzőkönyv felvétele, melynek alapján a szeszegységvezérigazgatósága ötezer lei pénzbüntetéssel sújtotta. Ezzel azonban nem zárult le az ügy: következett a bírósági eljárás. A törvényszék annak módja és rendje szerint idézti küldött Balla Péterné címére. Az idézti az asszonyt át is vette. A kitűzött tárgyalási nap előtt azonban néhány nappal Ballané tifuszból megbetegedett. Életveszélyes lett volna még felkelnie is, nemhogy „Szeredába” „börömlőkhöz” a törvény elé.

Összeült a család. Értekezésre gyűltek össze a szomszédok is. Mit lehet tenni az adott helyzetben? A törvény: törvény! Eleget kell tenni parancsának. Az a vélemény alakult ki: a tárgyalásról nem lehet elmaradni, mert a bíróság „elmarkacsolja”, vagyis minden védekezés hiányában súlyosan megbünteti.

— A „fehérnép” az „fehérnép”! Ha már okvetlenül megkellené jelenjék Ballané szomszédasszonyomnak, de erre nem képes: menjen el helyette menyje, a harmáncéves Ballané! — vágta ketté a gordiusi csomót az egyik szomszéd.

A fogaskérdést ilyen egyszerűen megoldó szomszédról minden jelenlevő megállapította: okos ember!

— **Ügy a’** — zúgták egyhanguan, — menjen el Jula!

A harmáncéves Ballané bejött tehát Szeredába és a törvényszék folyosóján várta, mikor kerül anyósá ügyére sor.

— Balla Péternél — kiáltja egyszer a teremszólgá.

— **Itt vagyok!** — mondja a fiatal menyecske és máris a törvényszék előtt áll.

Személyi adatai bemonadásánál nem vette észre a törvényszéki jegyző a korkülönbséget. Hogy is mert volna arra gondolni, hogy valaki vállalja másnak a bűnét?

A törvényszék hamar végzett. Ifj. Ballané mindent magárávallalt, amivel vádolták. Nem védekezett. Így súlyosabb büntetési is kapott. A szokásos tíz, tizenöt napi elzárás helyett: egy hónapot. Aztán szépen hazautazott és elmondta, hogy „anyósát” egyhónapra ültették. De megvigasztalta egy úr a törvényszéktől kijövet, hogy jön az „anyaszüta” és a büntetést „elüti”. Ezzel aztán békében maradt a család.

Tell, mi az idő és az időközben felgyógyult Balla Péternét az ügyesség felszólította csendőrség útján: jelentkezék jogerős büntetése leülése végett.

— **Ládd-e, Jula, nem „ütötte el” az „anyaszüta”, ahogy te mondd?** Most mégés bé kell üljek a tömlőbe. Jaj, jaj, az is bolond, aki megégyeszer pálinkát akar főzni!

Ballané aztán nagy társasága elemőzsiával megjelent az ügyészségen. Lekísérték a fogházigazgatósághoz. Nézi az igazgató az ítélet másolatát: Balla Péterné harmáncéves! Ez az öregasszony, van vagy hetven! Mi történt itt? Ballané aztán törvöl-hegyire emesélte, hogy menyje „helyettesítette” a tárgyaláson, de tulajdonképpen ő a bűnös és kész leülni a büntetést.

De nem addig van a! Ujabb bűncelekmény keletkezett: hatósági félrevezetés! Így történt aztán, hogy az igazgató jelentésére ismét törvényszék elé került az ügy.

Most már két vádlott állott a bíróság előtt. Új ítéletet kellett hozni a Ballané pálinkafőzési ügyében és felelősségre kellett vonni a menyét is hatóság kijátszása miatt.

A tárgyaláson természetesen kiderült a tényállás.

A törvénytől való tulzott félelem miatt elkövetett, hatóság félrevezetésének minősített „bűnselekmény” vádja és következményei alól a törvényszék ifj. Ballané jogerősen felmentette, míg aztán vaskövekezéssel kirottla az egyhónapi elzárást Balla Péternére.

Albert István

A FÓTISZTELENDŐ PAPSÁG, EGYESÜLTEK ÉS INTÉZETEK FIGYELMÉBE!
Ha Clujon megfordul, ne mulassza el a

Bonaventura kegytárgyüzletet

Str. G. Neculescu 3. (Barátok temploma mellett)

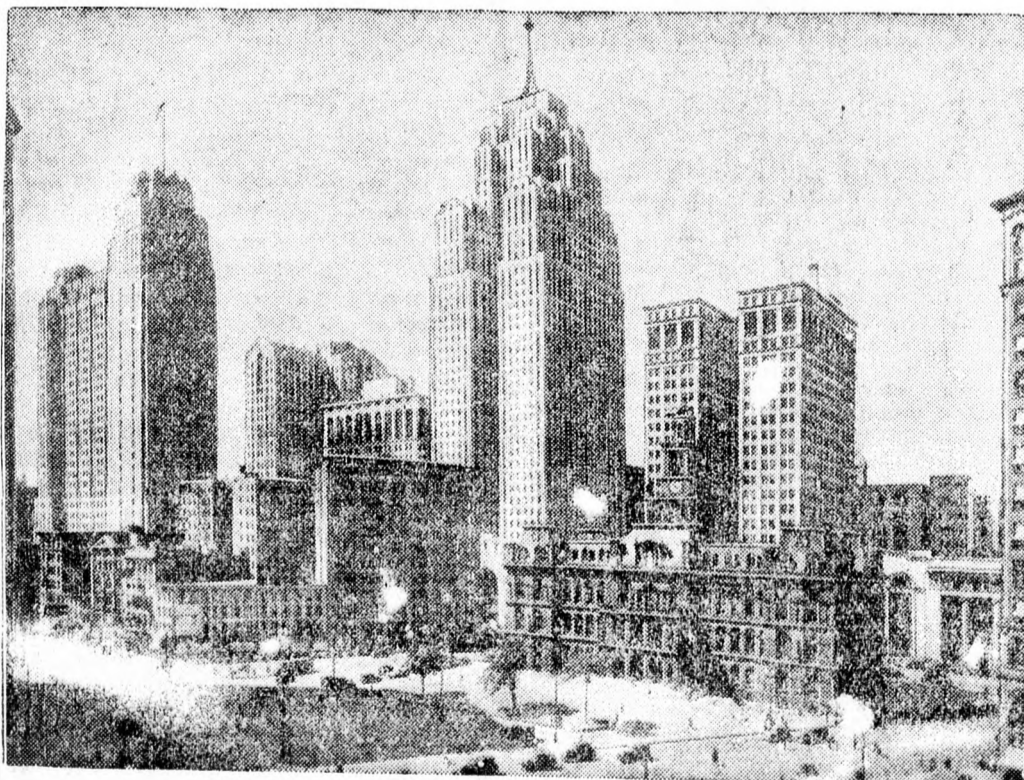
felkeresni, hol a Magyar Lapokban hirdett könyvek (Szent István Társulat, Korda, Mária Kongregáció, stb. kiadványok) megtekinthetők és beszerezhetők.
Ugyanott bármilyen egyházi ruhák, lobogók készítését és javítását is eszközlik.

A hajtó vigyázatlanságból lelőtte a vadász hároméves kisfiát. Timisoara. Saját tud. Sacosul-Mare banati községben megdöbbentő gyermektragédiát okozott a vadászpuska. Indru Nicolae gazdálkodó vadászatra készült és Jurnescu Aurél tizenégyéves falusi gyereket hajtónak fogadta fel. A fiu a megjelölt időben megjelent a gazda házában. Miután még várakoznia kellett, a falról levette a vadászfegyvert és játékos csintalansággal a gazda hároméves kisfiára fogya, meghuzta a ravaszt. Ebben a pillanatban lövés dördült el: a puska meg volt töltve. A golyó a kis gyermek mellébe furdott és a gyermek menten meghalt. A csendőrség őrizetbe vette a hajtót, de az áldozat apját is, miután az ő vigyázatlansága is hozzájárult, hogy a szerencsétlenség megtörténhetett.

Rablógyilkos cigányokat fogott a csendőrség. Budapestről jelentik: Pomáz községben még az őszendő utolsó éjszakáján meggyilkolták Illyés János gazdát és a vele együtt lakó Székely Saroltát. A tettesek a ház tetején több cserepet leszedtek és az így támadt résen át hatoltak be a padlásra, majd a gazda hálószobájába. Illyést és Székely Saroltát baltával aryonverték, majd a házat kirabolták és elmenekültek. A csendőrök csütörtökön elfogták a rablógyilkosokat, Varga-Horvát Lajos és Varga Gyula cigánylegényeket. Varga-Horvát különben fivére Varga Pál cigánylegénynek, aki nemrég meggyilkolta Streisinger pesti kereskedőt. A két cigánylegényre kötél vár.

Anglia felépíti a világ legnagyobb löszergyárát. Londonból jelentik: Az Evening Standard szerint a kormány elhatározta, hogy Chorleyben löszergyárat építtet. Ez lesz a világ legnagyobb lövedékgyára.

IDEGBAJA MIATT ÖNGYILKOS LETT EGY RENDŐRKOMISZÁR. Bucuresti. Saját tud. Ozone komiszár, a Gara de Nord állomási rendőrségének vezetője tegnap délben öngyilkosságot követett el. Bevonult irodájába és fölbélte magát. Levelet hagyott hátra, amely szerint régi idegbaja miatt unta meg az életet.

Gépkocsigári sztrájk Amerikában.

Megirtuk, hogy az amerikai gépkocsigárok munkásai sztrájkbaléptek. A képünkön látható hatalmas felhőkarcolók közül a középen levő Ford gépkocsigáros tulajdona

Angol és spanyol gőzös végzetes összeütközése. Párizsból jelentik: Gijoni jelentés szerint egy angol gőzös Riba magasságában összeütközött a „José Maria” nevű spanyol gőzössel. A spanyol gőzös elsüllyedt. 20 főnyi legénységéből senki sem menekült meg.

Sörétes puskával medvét lőtt a székely. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Páka Sándor valeastrámbai lakos, a Gyilkos-tó melletti Kupás-havason medvebarlangot fedezett fel. Amikor meggyőződött arról, hogy a medve a barlangban tartózkodik, leszállásba helyezkedett. Amikor kijött a medve, sörétre töltött fegyverével szembeállította, úgyhogy a nagy anyamedve elvesztette látását és így sikerült agyonverni.

EGY BALLÁBAS POTYAUTAS RETENETES KALANDIAI... Amszterdamból jelentik: Hoek van Holland kikötőben elfogtak egy 24 éves lengyel potyautast, aki egy vasúti kocsi alatt tette meg az utat a kikötőig. A fiatalember Budapesten „szállt fel” és 40 órán át utazott a legnagyobb hídegen, az egyik kocsis tengelyébe kapaszkodva. A hoek van hollandi pályaudvaron kicsuszott a kocsi alól és a városba akart menni. De eltévesztette az utat, s a rakparttól a tengerbe zuhant. Onnan sikerült kiszúrnia a partra, de egy rendőrszem már jödéje figyelte, s abban a pillanatban, amikor partot ért, elfogta.

Felgyújtottak egy csúrt és istállót Tomesti községben. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az egyik este félreverték Tomesti felciuci község harangjait. A mező szélében vörös lobogó lánggal égett Pál Márton gazdálkodó istállóval egybeépült csürje. A vészjelre összefutott a falu és megkezdte az oltást, amit megnehezített az, hogy messze volt a patak, ahonnan vizet lehetett volna hordani. Az épület teljesen leégett. A jelentékenny kárt tetézte még az is, hogy az istállóba szorult két tehén egyike olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy le kellett vágni. Bennégett a székely gazda minden takarmánya, gazdasági felszerelése. A tüzet, amint a csendőrség jelenti, gyújtogatás okozta és tettes letartóztatása órák kérdése.

Romániába jött portyázni a szegedi csillagbörtön rablógyilkos lakója

Több betörés után lefűlelte a rendőrség

Oradea. Saját tud. A rendőrség tegnap kalandosmultu embert tett ártalmatlanná. — Osorhan komiszár Király detektívvel együtt a Nagypiac téren éppen körulon volt, amikor feltűnt neki egy gyanus ember, aki cigarettát és bélyeget árult és igazolásra szólították fel. A gyanus kinézésű embernek azonban semmitéle igazolványa nem volt és Molnár Imre 39

* A kritikus életkorban reggelenként 1—1 pohár természetes „Ferenc József” keserűviznek valóban áldásos hatása van! Az orvosok ajánlják.

Izvorul Oltului-ra változtatták Sandominic nagyközség nevét. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Sandominic, hétezer lakosu, felciuci székely nagyközség egyik tanácsülésén indítvány hangzott el abban a tárgyban, hogy a községnek többszázados és Szent Domokosról elnevezett nevét, változtassa meg a községi tanács „Izvorul Oltului”-ra (Olt forrása). Az indítványt dr. Eugen Poienaru körorvos tette. Ez az orvos nemrégén változtatta nevét és vallását. Ezelőtt dr. Kahána Jenő volt és izraelita, most dr. Eugen Poienaru és vallására nézve görögkeleti. Nem tudjuk az indokait, amit felhozott a község nevének megváltoztatására, csak annyit megkérdeztünk: hol voltak a katolikus székely községi tanácsosok akkor, amikor ez az indítvány határozatba mehetett. Eddig a román kormányzat is tiszteltbentartotta a község vallásos népére jellemző elnevezést és Csikszentdomokos helyett csupán fordítást eszközölt: Sandominic-ra. Ha magyar nemzetiségű tanácsosok ismét, mint annyiszor, ezuttal is az asztal alá sűtötték le fejüket és hallgattak — a község nagytömege szemében, nem odavalók. Akik községük, fajuk és vallásuk hagyományait nem védik s még a vallásellenes szándéku indítványok ellen se tudnak felszólalni és azok ellen nem tiltakoznak, azok nem állnak hivatásuk magasztalán, s nem teljesítik kötelességüket. Aztán tudta-e a tanács, hogy az új közigazgatási törvény már legelső szakasza második bekezdésében miniszteri jóváhagyást ír elő a helységnevek megváltoztatása tekintetében?

A felrobbant benzines hordó megölte a játszó gyermeket. Bucuresti. Saját tud. Ploestiben Vasile Cojocar, benzinkerakát tulajdonos udvarán halálos szerencsétlenség történt. Nicolae Corcelean nyolcéves kisfiu játszótársával, a tulajdonos fiával Szabó Pistával és Janival, fáklyát akart gyártani, az udvar megvilágítására. A kis Corcelean Nicolae égő gyertyával akart bevilágítani egy hordóba, hogy megnézzé, mennyi benzín van benne? A hordó tartalma azonban felrobbant, szétvetette a hordót és megölte a gyermeket. A tulajdonos fia súlyosan megsébesült, a két magyar gyerek pedig könnyebb sérüléseket szenvedett.

éves suplacul de barcaui lakosnak mondotta magát. Előállították a rendőrségre, ahol kihallgatása során kiderült, hogy Molnár Imre nemrégiben szabadult ki a szegedi csillagbörtönből, ahova vadházastársának, Tekecs Gizellának a meggyilkolása miatt került.

Molnár Imre — saját vallomása szerint — 1920 márciusában szökött át Magyarországra. Már első hónapban összekerült Tekecs Gizellával s néhány hónapi együttélés után — 1920 októberében — illtas állapotban összeveszett vadházastársával és a veszekedés hevében meggyilkolta az asszonyt.

Szándékos emberölés címén a debreceni bíróság 15 évi fegyházbüntetéssel sújtotta, amit — vallomása szerint — ki is töltött és az elmúlt évben járt le a büntetése.

Molnár Imre decemberben szökött vissza Romániába, hogy új életet kezdjen és folytassa régi mesterségét, a kosárfonást. Ugy látzik azonban, hogy a betörést mégis jövedelmezőbb mesterségnek találta és nem fogott kosárfonáshoz, hanem aránylag rövid idő alatt számtalan betörést követett el a megyében.

Eddig beismerte már, hogy Tileagdon feszítövással feltört egy trafikot, ahonnan dohányt és cigarettát vitt el, majd a szembenlevő mészárszék kirakatüvegét nyomta be, hogy ennalóhoz juthasson.

Oradeára azért jött, hogy a lopott holmit eladhassa és pénzt szerezhesen.

A rendőrség nem ad teljesen hitelt Molnár vallomásának és több, eddig még ki nem derített betörés elkövetésével gyanúsítja a volt szegedi fegyencet s valószínűnek tartja, hogy Magyarországon is égett már talpa alatt a föld és emiatt szökött Romániába, gondolván, hogy itt nem ismernek rá.

Az oradeai rendőrség rádiogramban értesítette a magyar rendőrhatalóságokat Molnár Imre elfogatásáról és aziránt is érdeklődött, hogy vajon mi kényszerítette a kiszabadult fegyencet arra, hogy elhagyja Magyarországot.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

VASÁRNAP, JANUÁR 10.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 11.30 Harangszó. Egyházi beszéd. Egyházi dal. Lemezek. 11.55 Egyházi felolvasás. 12.10 Karének. 12.40 Hírek. 12.50 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Közben a szünetben körülbelül 14.10 Hírek. 15 Szakelőadás a mezőgazdákknak. 19 Hírek. 19.10 A katonazenekar hangversenyének közvetítése a tiszti kaszinóból. 20.30 A nemzet órája. 20.50 Románia-énekkar. 21.25 Hangjáték. 22.30 Hírek és Sport. 22.55 A Kis rádiózenekar hangversenyének adása. 23.55 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—12.10-ig Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia-temp-lomból. A szentbeszédet mondja Pogor (Pusch) Ödön dr. kegyesrendi tanár. 12.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál János Lajos dr. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Hanglemezek. 13.45 A kanadai Kimberley Dinamiters és a magyar válogatott jégkorongútcsoport mérkőzése. 14.30 Hanglemezek. 14.45 Rádiókronika. 15 Hanglemezek. 16 Gazdákknak. 16.50 Budapest Elektromosműveinek Dalköre. 17.30 „Deák Ferenc”. Jeszenszky Sándor dr. előadása. 18 Zenedélután. 18.10 Balogh József dr. előadása. 19.40 Sporteredmények. 19.50 Utry Anna magyar nőiaktat énekel. 21.10 A Városi Színházról közvetítés: Hulló falevél. 22.20 Hírek. 24.10 Néger jazz. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, JANUÁR 11.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Felolvasás. 18.15 Szórakoztató gramofonlemezek. 19 Hírek. 19.10 Szórakoztató zene közvetítése, melynek szünetében, körülbelül 20 Felolvasás. 21.10 Felolvasás. 21.25 Kamarazene közvetítése. 22.05 Könyvek és folyóiratok. 22.10 Grozucu Sándor népdalokat énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Julea zenekar hangversenyének adása. 23.55 Hírek külföldre.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Déry Margit énekel. 13.35 Hírek. 13.50 Bartha Klára zongorázik. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Szalonzene. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A finn „Kék csillag” tánczenekar. 19 Munkásféltóra. 19.30 Katonazene. 20.15 Bartók Béla előadása legutóbbi népdalkutató utazásról az anatóliai törökök között. 21.05 „Derű a költészetben.” Előadja Rajnay Gábor. 21.40 Cigányzene. 22.40 Hírek. 23 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24 Hírek német nyelven. 24.05 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

KEDD, JANUÁR 12.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Felolvasás. 18.15 Szórakoztató gramofonlemezek. Közben körülbelül 19 Hírek. 19.30 Beethoven: G-dur zongorahármas. 20 Felolvasás. 20.30 Mandolinzene. 20.55 Radulescu György énekel. Rottoli: Zászlók. Leoncavallo: Zaza, ária. Diaz: Benvenuto. Botez: Doina. Eliade: Viszontlátás. Breviceanu: Román népdal. 21.15 Felolvasás. 21.30 Szimfonikus hangverseny közvetítése, melynek szünetében körülbelül 22.30 Hírek. 23.15 Gramofonlemezek. 23.55 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajka-zene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.40 Hírek. 17.10 Asszonyoknak. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Japán és a Szovjet birkózása Kinában” Császár Béla előadása. 18.30 Revere Gyula hárfázik. 18.30 „Régi újságok, régi újságírók”. Soltész Adolf előadása. 19.20 Yves Tinayre énekel. 19.50 Gárdonvi Albert dr. előadása. 20.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 21.50 A svéd rádió Európa-hangversenyének ismertetése és 22 közvetítése. 23 Időjárásjelentés. 23.05 A rádió szalonzene. 24.20 Jazz. 1.05 Hírek.

SZERDA, JANUÁR 13.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Művészelemek. 19 Hírek. 19.10 Zenetörténeti előadás hangpéldákkal. 21 Felolvasás. 21.20 Che-bap Nadia zongorázik. 21.50 Időszerű dolgok Németországból. 22.10 Roma Nya énekel. 22.30 Hírek. 22.45 A kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 22.55 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Országos Postászenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Cigányzene. 19 „Debrecen bölcsőjénél”. Varjas Béla dr. irodalomtörténeti városképe. 19.30 Lakatos Árpád szaxofonozik. 19.50 Adám Dezső elbeszélései. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: Rigoletto. 21.40 Hírek. 22.30 Külügyi negyedóra. 23.25 Időjárásjelentés. 23.35 Jazz. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Öreg cigányprimások zenekara. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 14.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 A Julea zenekar hangversenyének közvetítése, melynek szünetében körülbelül 19 Hírek adása. Utána 20 Felolvasás. 20.20 Dallemezek. 20.55 Bevezető előadás. 21.15 A filharmonikusok hangversenyének közvetítése az Athenaeumból. 23.10 Táncezene. Majd utána 23.55 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 17.15 Háztartási tanácsadó. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gazdákknak. 18.30 A Központi Papnevelő Intézet énekkara. 19.15 „Huszonnégymillió magyar darázs karrierje”. Hóry László csevegése. 19.40 A rádió szalonzene. 20.15 Alapi Nándor előadástestje. 21.10 Zenekari jazz-hangverseny. 23 Hírek. 23.20 Horváth Henrik dr. magyar költők német fordításait adja elő. 23.45 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, JANUÁR 15.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 A Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése, melynek szünetében körülbelül 19 Hírek. 20 Felolvasás. 20.35 Opera közvetítése, melynek szünetében hírek adása. 23.55 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.15 Pontos időjelzés. 14.40 B. Kenéz Lily zongorázik. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. Utána Felolvasás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „A névtelen uriember.” Kárpáti Aurél elbeszélése. 18.30 Harmonika-kezdés. 18.50 „A repülőbombák hatása és az ellenük való védekezés”. Virágh László előadása. 19.15 A rádió szalonzene. 20.10 Sportközlemények. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: Varázsfuvola. 21.50 Hírek. 23.45 Időjárásjelentés. 23.50 Hanglemezek. 24 Hírek angol nyelven. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, JANUÁR 16.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Felolvasás. 18.15 A katonazenekar hangversenyének közvetítése a tiszti kaszinóból. 19 Időszerű anyag. 19.10 Szórakoztató zene közvetítése, melynek szünetében körülbelül 19.50 Felolvasás. 20.50 Üzenetek. 21.15 Táncezene adása. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene közvetítése. 23.55 Hírek közvetítése.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 17.15 Ifjúsági felolvasás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Közvetítés a Telefonhírdőző helyiségeiből. 18.30 Cigányzene. 19.30 „Bethelemi csillag csillog a Lágymányoson.” Möricz Zsigmond elbeszélése. 20 Stefániai Imre zongorázik. 20.40 Szász Ilia előadástestje. 21.40 A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése 23.15 Hírek. 23.20 Cigányzene. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek.

*****
Olvassátok és terjesszétek
a Magyar Lapok-at!

Készült a Szent László-nyomda Rt. körírógépén a, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 6.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 4 lel. Legkisebb apróhirdetés Ára 30 lel. (Az állásfoglalásoknak 33 százalékos kedvezmény).
Cím a kiadóban 10 lel.

Adás-vétel

Keresek
megvételre jó karban lévő monopol k5-ösűt Oradea, Str. Cruci 9.

Egy jó vaskályha
olcsón eladó. Érdeklődni lehet Oradea, Str. Renasterei 8. Nilgestelep, Lantos.

Gyomorégés,
és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lel. Lerakat: Csanda gyógyszerár. Oradea.

Eladó
henteseknek egy töltő gép. Tóth, Oradea, Str. Vasile Conta 4 szám.

Megvételre
keresek egy jó karban lévő férfiszabó varrógépet. Oradea, Strada Vladimirescu 29. szám. Rácz.

Alkalmazás

Magános
fiatal asszony vidékre házvezetőnek elmenne. Oradea, Str. Simion Bărnăuți 22.

Mindenes
jó fizetéssel, azonnal felvétetik. Oradea, Str. Matei Corvin 1. emelet

Gyermekszertető
mindenes felvétetik jó bizonnyal. Cím: Str. Sztaroveszky 17-a.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Hülénpéle

Menyasszonyi
kelengyét, pijamát és mindenféle fehérnemű varrást, javítást vállal házában. Vidékre is elmegy. Sámsony Erzsike, Oradea, Str. Petru Rares 1—a.

Inzestrare Consolidare
kölcsonkötvények, adóbonok adás-vétele, szelvények beváltása Agrár Takarékpénztárnál, Oradea.

Fajliszta
harcú kanári madarak és 14 levelű filodendron eladó. Oradea, Str. Olteanu 8. szám.

Lakás

Szuterén
helyiség kiadó, kiválóan alkalmas raktárnak vagy műhelynek Oradea, Piata Regina Maria 3. Értekezni lehet délután 2—4-ig.

3 szobás
modern lakás, áthelyezés miatt azonnal kiadó. Oradea, Strada Oltenia 15. szám.

Kiadó
szép burroztott parkettes szoba, hivatalnoknak vagy magános urinak alkalmas. Oradea, Str. Stramba No 2.

Kiadó
1—2 szoba butorral 1 vagy 2 személy részére, vagy házaspárnak, esetleg teljes ellátással földszobába használat. Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 26. szám.

Segítség és gyógyulás minden tüdőbetegnek.

A tüdőbaj megelőzése és gyógyítása

Írta: Dr Müller Vilmos ig.-főorvos, tanácsos.

E könyv szerzője a tüdőbetegségek ismert szakorvosa dr Müller Vilmos egészségügyi főtanácsos, főorvos 130 oldalas könyvében arról ír, miként lehet a legyengült, beteg szervezetet ismét helyreállítani. Legfontosabb a tüdőbajknál a megfelelő táplálkozás és a helyes életmód. A kiváló szakorvos szerint nemcsak a könnyű lefolyású tüdőbajknál, hanem a legsúlyosabb esetekben is teljes gyógyulás áll be, ha a beteg esetleg e műben foglalt áldást-hozó, értékes tanácsokat követi.

Hogyan éljen, hogy meggyógyuljon a tüdőbeteg ember, arra tanít ez a könyv.

Ára csak 105 lel.

Kapható kiadóhivatalunkban.